

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Peccato In genere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DOCTRINA SCHOLAST.

tionem uiri iusti, ait Eccles. Qui potuit transgredi, & non est transgressus; & facere mala, & non fecit.

Quamuis liberum arbitrium non potest efficere gratiam in homine, potest tamen se ad hoc habilitare & præparare quod habeat. Sicut enim non potest quis illuminare domum, potest tamen fenestras aperire, quò facto sol intrat in domum.

Gratia non datur ei, qui se ad gratiam non habilitat.

Sufficiens est habitatio ad gratiam, facere hominem, quod in se est. Facere autem hominem, quod in se est, tripliciter distinguitur, scilicet ut homo actum peccati, & uoluntatem peccandi deserat, & conetur in bonum, ut est sibi possibile.

Ex solo libero arbitrio potest liberari à morte spirituali, scilicet à peccato mortali.

DE PECCATO IN genere.

*Insuper 27. q.
29. b. 3. A. d.
36. b. 8. q. 6*

Homines in hac uita etiam sine peccato esse possunt, sicut sancti fuerunt. *Insuper. 88. n.*

Peccatum in baptismo remittitur, ut amplius non sit.

Peccatum non est uitium herens in natura. *Quia*

DE PECCATO IN GEN. *Gen. d.*

23

Quia Deus non iudicat de affectibus, ergo tantum dicta & facta externa peccata sunt.

Peccatum est aut opus cogitatum, aut dictum, aut factum contra legem, non corruptio naturæ, quæ nobiscum nascitur, uel impedit nos, quo minus possimus legi Dei satisfacere.

Vacare metu, fiducia, amore Dei &c. ad idem oportet sunt.

In supra 25.
Peccatum nisi uoluntarium esset, non esset peccatum.

Non est omne peccatum ignorantia.

Ignorantia etiam coram Deo excusat peccatum, etiam si sit inuincibilis.

Non omne peccatum est mortale secundum naturam.

Peccatum etiam in his rebus est, in cibis, diebus, uestitu, & similibus rebus.

Non peccat homo, qui facit opera præceptorum extra gratiam.

Homo sine peccato esse potest.

Dubitatio, diffidentia, & similes uitiosi affectus, qui nobiscum nascuntur, non sunt peccata.

Peccatum nullum remittitur, nisi cognitum & confessum. *In supra 10. b. In supra 109.*

Peccare uolens, & peccare uoluntarie differunt. Nam uolens peccat, qui passione aliquo uictus peccat, non ex malicia in peccato perseverat. Sed uoluntarie peccatis, qui ex habi-

D

DOCTRINA SCHOLAST.

tu & malitia, ac perseueranter peccat.

Peccatum est actus non meritorius aut mortaliter bonus.

Peccatū sortitur tria nomina: dicitur enim macula, ratione turpitudinis: dicitur foetor, eo quod per ipsum refugit affectus recte ordinatus: dicitur & peccatum aeternae mortis debitum, prout exit in effectum puniendi &c.

172. 1. Peccatum est actus deuians ab ordine debiti finis, contra regulam naturae, rationis, uelle is aeternae.

2. Peccatum actuale est uoluntaria commissio uel omissio contra rectam rationem.

3. Peccatum est uoluntaria carentia conformitatis ad rectam rationem debitae uoluntati.

173. Peccatum in homine non est effectus diaboli, sed propriae uoluntatis.

174. 1. Aliud est peccati actus, aliud peccati habitus, aliud peccati reatus.

Peccati actus aliquid est, sed quando non amplius fit, desinit esse, etiam sine gratia. Sed peccati habitus, qui ex malis actibus relinquitur, etiam aliquid est, & remanet interdum etiam, ipsis cessantibus actibus, ac etiam post infusam gratiam & peccati remissionem.

Peccati uero reatus siue macula secundum rem nihil est, deformat tamen animam non per mo.

DE PECCATO IN GEN. 26

modum positionis, sicut truncatio membri per
modum priuationis corpus deformat & ma-
culat.

Peccatum non est substantia, uel res aliqua,
sed defectus & corruptela.

Tria sunt in peccato: actio mala, interior ma-
cula, & sequela. Actio mala expellitur timo-
re: Macula dolore: Sequela charitatis ardo-
re expellitur. Vnde timor est in iustificatione,
ut dicitur preparatio ad iustitiam, dolor ut in-
fusio iustitiæ.

Remanere peccatorem post actum transe-
untem, nihil aliud est, quam, nisi ipsum à dei uo-
luntate ordinari ad poenam cōdignam illi pec-
cato.

Ad deletionem peccati regulariter requiri-
tur poena uel punitio uoluntaria. *cap. 25.*

Peccator etiam si perfectam egerit poeniten-
tiam de peccatis suis per contritionem & con-
fessionem, & satisfactionem, tamen tenetur
semper dolere, flere, & poenitere, quotiescun-
que recordatus fuerit illius peccati.

Peccator dicitur ab ordinatione diuina, qua
propter peccatum, quod transiit, & nō est quā-
tum ad actum, ordinatus est ad poenam æter-
nam, hoc enim significat peccator.

Hoc nomen peccator, nihil significat inex-
istens, in peccato, & transeunte actum pecca-
ti, sed significat potius actum peccati, qui tran-

DOCTRINA SCHOLAST.

sit, & poenam, quæ respondebit, & Deum, qui peccatorem ad huiusmodi poenam sustinendam ordinauit.

* Magni peccatores non statim quando sunt iustificati, habent illam pacem, quam habet perfecti & exercitati in uirtutibus, sed pugnando contra inclinationem, & habitus uiciosos, merentur & acquirunt sibi habitum in contrarium.

Homo plus peccat extensiuè concomitante exteriori operatione, quam sola interiore uoluntate, quia peccat pluribus peccatis.

Peccatum quandoq; transit actu & remanet reatu: aliquando transit reatu, & remanet actu: aliquando transit actu & reatu simul.

Supra 27. b. Voluntas est causa peccati non efficiens, sed deficiens. Voluntas enim quod habet respectum ad suum principium, à quo est, scilicet ad Deum, non est nata dicere ex se, nisi bonum.

Si uolumus scire, unde sit peccatum culpæ materialiter, dicendum est: ex nihilo.

Peccatum initiatur in cogitatione.

Peccatum aliud est commissi, aliud est delicti, quorum primum est præuicatio præceptorum negatiuorum, secundum est præuicatio affirmatiuorum.

Primi motus peccatorum non sunt peccata, sed secundo primis sunt peccata.

Non omne peccatum est in uoluntate.

Mater

DE PECCATO IN GEN: 27

Mater Christi fuit omnino sine peccato.

Christus si uoluisset, peccare potuisset.

Aliquis potest sufficienter impelli à dæmone in actum peccati, non autem in peccatum.

Peccatum non est in cogitationibus, nec cogitationes sunt peccata.

Homo grauius peccat post legem Moyli datam, quàm ante.

Homo grauius peccat in noua lege, quàm in ueteri.

Clericus in sacris plus peccat in eodẽ genere peccati, quàm religiosus non in sacris.

Peccatum quodlibet dicitur remitti, quo ad duo, scilicet, quo ad culpam, & quo ad reatum: Et secunda remissio potest esse sine prima.

Peccatorum remissio primò attribuitur fidei, secundò charitati, tertio pœnitentiæ.

Per charitatem consequimur peccatorum ueniam.

DE PECCATO originali.

Fomes peccati non remoratur ab ingressu cœli, animam à corpore exeuntem.

Peccatum originis non est uitium hærens in natura.

Peccatum originale est tantummodo fomes